

Nr: 2015/49  
Behandelaar: Peter



ONTVANGEN 28 JAN. 2016

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en  
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Christelijke Hogeschool Windesheim  
College van Bestuur  
T.a.v. de heer prof. dr. A.W.C.A. Cornelissen  
Postbus 10090  
8000 GB ZWOLLE

Hoger Onderwijs en  
Studiefinanciering  
Rijnstraat 50  
Den Haag  
Postbus 16375  
2500 BJ Den Haag  
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum **26 JAN. 2016**  
Betreft Aanvraag doelmatigheidstoets Ad Software Development Almere

Onze referentie  
879888

Uw brief van  
30 oktober 2015

Uw referentie  
2015 - 1631

Bijlagen  
1

Geachte heer Cornelissen,

Met uw brief van 30 oktober 2015, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 2 november 2015, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate-degreeprogramma Software Development als bekostigd programma (voltijd) binnen de aan uw instelling verbonden bachelor HBO-ICT (Croho-onderdeel Techniek) in Almere te verzorgen.

#### Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 18 december 2015, kenmerk 2015/49, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

#### Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 van 3 juli 2014 (hierna: Beleidsregel) heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Ad-programma Software Development als bekostigd programma in Almere te verzorgen.

#### Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

#### Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a, b en c in artikel 6 van genoemde Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Vanwege de zorg voor een transparant onderwijsaanbod geef ik u in overweging met de instellingen, die inhoudelijk vergelijkbare Ad-programma's verzorgen, te bezien of de voorgestelde nieuwe Ad-naam passend is. Uit het advies van de CDHO blijkt welke drie andere Ad-programma's dit betreft. De naamgeving zou ook aan de orde kunnen komen bij de Toets nieuw Ad-programma.

*Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op [www.bezwaarschriftenocw.nl](http://www.bezwaarschriftenocw.nl)*

**Onze referentie**  
879888

**Croho-procedure**

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid van de WHW vervalt dit besluit indien het Ad-programma niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavig Ad-programma een positief besluit heeft genomen in het kader van de Toets nieuw Ad-programma. In verband met het vervallen van dit besluit na tien maanden raad ik u aan zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de Toets nieuw Ad-programma in te dienen.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,  
dr. Jet Bussemaker  
namens deze,  
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

  
drs. R. Minnée



Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap  
t.a.v. de Minister  
mw. dr. M. Bussemaker  
Postbus 16375  
2500 BJ DEN HAAG

Geachte mevrouw Bussemaker,

## Advies

Op 2 november 2015 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo Ad Software Development als bekostigd programma in Almere te verzorgen. Op 4 november 2015 heeft de commissie om aanvullende informatie gevraagd. Op 19 november was de aanvraag voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is deze door de commissie in behandeling genomen.

**datum**

18 december 2015

**onderwerp**

Nieuw Ad programma  
voltijd

Software Development  
Christelijke Hogeschool  
Windesheim  
te Almere

**ons kenmerk**

2015/49

**bijlage**

beoordelingskader

### Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Christelijke Hogeschool Windesheim om Software Development als bekostigd Ad programma in Almere te verzorgen.

### Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

### Omschrijving van de aanvraag

De Ad Software Development is een voltijds 2-jarig hbo programma van 120 studiepunten.

De Ad zal worden aangeboden binnen het Croho domein Techniek. De Ad is gekoppeld aan de hbo bachelor HBO-ICT. Het programma leidt studenten op tot software ontwikkelaars/programmeurs. De Ad is gericht op het MKB en op kleine ontwikkelafdelingen van bedrijven in de regio. Een deel van de opleiding wordt op locatie bij leerwerkbedrijven verzorgd. Afgestudeerden met een havo- en wo-diploma (alle pakketten) of een diploma mbo-4 op het gebied van techniek en procesindustrie of informatie en communicatietechnologie kunnen in dit programma instromen.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c van de Beleidsregel.

### Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c van de Beleidsregel.

### Beoordeling criterium a Beleidsregel

Het Ad programma Software Development leidt op voor functies als software ontwikkelaar/programmeur. De aanvrager heeft een vergelijking gemaakt met acht

pagina 2 van 6 bestaande bekostigde Ad programma's en twee niet bekostigde Ad programma's. Daarnaast heeft aanvrager vermeld dat een drietal Ad programma's die in 2014/2015 bij de CDHO zijn aangevraagd nog niet hebben geleid tot registratie in het Croho.

De commissie constateert dat de acht Ad programma's; *Business IT & Management* en *Technische Informatica* (beiden Saxion); *IT Service Management* (NHL); *Informatica* (Avans); *ICT Service Management* (Hogeschool Rotterdam en Fontys) en *ICT Beheer* (Windesheim en Stenden) met name gericht zijn op ICT-beheer c.q. hardware. Software ontwikkeling komt binnen deze programma's niet of beperkt aan de orde.

De Ad IT Service Management (Hogeschool Dirksen) en de Ad Media Design (LOI) die in onbekostigde vorm worden aangeboden zijn voor de beoordeling van criterium a niet relevant.

De drie Ad programma's die nog niet tot registratie in het Croho hebben geleid zijn volgens de commissie vergelijkbaar met de aanvraag. Deze programma's zijn namelijk volledig of voor een groot deel gericht op softwareontwikkeling. De Ad *ICT-Service Management* van Inholland (Amsterdam, Diemen, Utrecht) is geheel gericht op softwareontwikkeling en daarom sterk verwant met de aanvraag. De Ad's *ICT* van de HAN (Arnhem) en de Hogeschool Zuyd (Heerlen) zijn voor een groot deel gericht op softwareontwikkeling en daarom verwant met de aanvraag. De Minister van OCW heeft op 7 januari 2015, 26 februari 2015 en 22 september 2015 een positief besluit genomen over deze aanvragen.

Aangezien de aanvraag betrekking heeft op bestaand opleidingsaanbod is de commissie van mening dat de aanvraag voldoet aan criterium a van de Beleidsregel.

#### *Beoordeling criterium b Beleidsregel*

Aanvrager heeft een beroep gedaan op een arbeidsmarktbehoefte en verwijst naar het ROA-rapport *De Arbeidsmarkt naar opleiding en Beroep tot 2018* en naar statistieken van het CBS. Hoewel de ROA en CBS data niet specifiek betrekking hebben op een Ad Software ontwikkeling, geven deze gegevens wel een positieve eerste indicatie van de landelijke arbeidsmarktperspectieven binnen de sector ICT. Het ROA gaat voor 2014-2018 uit van een positieve uitbreidingsvraag binnen de sector ICT (0,4%). Dit betreft een landelijke uitbreidingsvraag van 1160 arbeidsplaatsen per jaar. Uit de statistieken van het CBS blijkt dat de landelijke werkgelegenheid binnen (specialistische) ICT-beroepen de afgelopen jaren licht is gestegen. Beide bronnen hebben betrekking op alle opleidingsniveaus.

De landelijke UWV *Arbeidsmarktprognose 2015-2016* spreekt van een krapte voor bepaalde ICT-beroepen, waaronder programmeurs. Deze conclusie strookt met de inhoud van het rapport *'Dé ICT'er bestaat niet'* van Dialogic (opgesteld i.o.v. o.m. EZ en de branchevereniging Nederland ICT). Uit dit rapport blijkt dat werkgevers een grote behoefte hebben aan softwareontwikkelaars. Bijna 90% van deze behoefte doet zich voor op hbo niveau.

De aanvrager heeft de regionale arbeidsmarktbehoefte nader onderbouwd op basis van het rapport *Flevo in Beeld 2015* van het UWV. Daarnaast heeft aanvrager in samenwerking met de Christelijke Agrarische Hogeschool door Lexnova een onderzoek uit laten voeren naar de haalbaarheid van Ad



**Commissie  
Doelmatigheid  
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 6 programma's in de Provincie Flevoland. Binnen dit onderzoek is tevens de omvang van de arbeidsmarktbehoefte aan Ad'ers met een ICT-diploma in Flevoland in kaart gebracht.

Uit de UWV rapportage *Flevo in Beeld 2015* blijkt dat voor informaticaberoepen in Flevoland sprake is van een gemiddelde arbeidsmarktsituatie wanneer vergeleken wordt met het landelijk beeld. De werkgelegenheid binnen de sector ICT is het afgelopen jaar in Flevoland licht gegroeid van 660 naar 700 vacatures. Het UWV verwacht op middellange termijn (2017-2019) een krapte op de arbeidsmarkt voor ICT'ers in Flevoland. Het UWV gaat daarbij uit van ICT'ers als programmeurs, systeemanalisten, informatici en andere ICT-beroepen op hoger niveau. UWV vermeldt dat de tekorten in de ICT in Flevoland de komende periode alleen maar groter worden.

Uit het onderzoek dat Lexnova in opdracht van Windesheim Flevoland en de CAH Vilentum Hogeschool heeft uitgevoerd blijkt dat de ICT-sector in Flevoland relatief klein is (ca. 8.000 banen). Lexnova heeft onderzoek gedaan onder 477 werkgevers in de sector ICT. De respons bedroeg 97 werkgevers. Lexnova concludeert dat het marktpotentieel voor een Ad op het gebied van ICT (vooral gericht op programmeren, beheren en verkopen) redelijk groot is. De geraadpleegde werkgevers hebben kenbaar gemaakt binnen nu en drie jaar (in het meest ongunstige scenario) minimaal 33 en maximaal 62 Ad'ers aan te willen nemen.

De aanvrager heeft voorts een beroep gedaan op de aansluiting op het Convenant Hoger Onderwijs Flevoland. Aanvrager stelt dat de Ad Software Ontwikkeling bijdraagt aan de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio. In het convenant wordt niet gesproken over een opleiding op het gebied van ICT. De commissie heeft daarom het beroep op het Convenant Hoger Onderwijs Flevoland niet in positieve zin bij de beoordeling kunnen betrekken.

Alles overwegende is de commissie van mening dat de aanvrager de arbeidsmarktbehoefte aannemelijk heeft gemaakt. Het voornemen voldoet aan criterium b van de Beleidsregel.

#### *Beoordeling criterium c Beleidsregel*

De aanvrager doet een beroep op de aansluiting op haar profielkenmerken 'MKB' en 'Innovatie'. Het programma is sterk gericht op ondernemerschap binnen het MKB. Een groot deel van de ICT'ers start een eenmanszaak. Gedurende de opleiding voeren de studenten opdrachten uit bij bedrijven waar minder dan 10 werknemers in dienst zijn (Comakership). Op deze manier zijn studenten op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in het werkveld en dragen zij bij aan de innovatiekracht van de hogeschool. In de aanvraag voor de prestatiebekostiging bij OCW worden ICT-innovaties als voorbeeld genoemd van het profielkenmerk Innovatie. De commissie is van mening dat de aanvraag aansluit bij de zwaartepuntvorming. Dit impliceert dat de aanvraag in beginsel voldoet aan criterium c van de Beleidsregel, tenzij er al voldoende opleidingen worden aangeboden om in de behoefte te voorzien.

Vanaf 2 november 2015 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Windesheim om de hbo Ad Software Development als bekostigd Ad programma in Almere te verzorgen. Hiermee is aan de instellingen voor hoger

pagina 4 van 6 onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De commissie heeft geen zienswijzen met betrekking tot dit voornemen ontvangen.

Het vergelijkbare opleidingsaanbod bestaat uit de Ad's ICT van de HAN en de Hogeschool Zuyd en de Ad IT-Service Management van Inholland. Verder worden er binnen het niet bekostigde onderwijs een Ad IT Service Management (Hogeschool Dirksen) en een Ad Media Design (LOI) aangeboden.

Beide programma's kunnen zowel in de vorm van afstandsonderwijs als klassikaal worden gevolgd. Omdat de instroomcijfers van de onbekostigde opleidingen en programma's niet openbaar zijn is de commissie niet in staat het belang van deze programma's te wegen.

De commissie heeft de instroom binnen de bekostigde Ad's die vooral gericht zijn op beheer niet betrokken bij de beoordeling van criterium c, aangezien deze Ad's voor andere functies opleiden. De instroomprognoses voor de Ad IT-Service Management en de Ad's ICT van de HAN en Zuyd zijn bij de commissie bekend. Hoeveel studenten deze Ad's uiteindelijk zullen trekken is niet bekend.

De aanvrager heeft uitvoerig onderzoek laten verrichten naar de instroompotentie voor deze Ad. Het onderzoek is uitgevoerd binnen de provincie Flevoland, regio Groot Amsterdam (tot en met Purmerend), regio Het Gooi (tot en met Amersfoort) en de regio Zwolle/Kampen. De aanvrager verwacht minimaal 69 en maximaal 282 studenten per jaar. De commissie voorziet momenteel geen negatieve effecten op de landelijke instroom van het verwante aanbod.

Het instroomvolume van minimaal 69 studenten is in lijn met wat aanvrager heeft opgenomen in de aanvraag in het kader van de Prestatieafspraken in 2013. In dit document is opgenomen dat een Ad alleen wordt aangeboden indien 'commitment' bestaat van het werkveld en er perspectief bestaat op een jaarlijkse instroom van 50 studenten. Van beide is hier sprake. In het haalbaarheidsonderzoek associate degree programma's Windesheim Flevoland en CAH Vientum heeft Lexnova potentiële werkgevers in Almere en Flevoland gevraagd of zij dit type afgestudeerde Ad'ers in dienst willen nemen. De geraadpleegde werkgevers willen binnen nu en drie jaar 33 tot 66 ICT'ers op Ad niveau aannemen.

De commissie is van mening dat de inbedding binnen de regionale kennisinfrastructuur in voldoende mate is verzekerd. De commissie constateert dat het Ad programma deel uitmaakt van de bacheloropleiding hbo ICT, die aanvrager tevens in Almere verzorgt. Voorts is sprake van een samenwerking met het ROC van Flevoland. Partijen hebben hiervoor een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Aanvrager is tevens ondertekenaar van het convenant dat is afgesloten tussen alle hbo en mbo instellingen in de regio Flevoland/Noord-Holland. In dit convenant worden afspraken gemaakt over de doorstroom van het mbo naar het hbo. Binnen het Ad programma wordt intensief samengewerkt met het MKB.

Samenvattend constateert de commissie dat landelijke sprake is van ruimte voor dit Ad programma. De commissie is van oordeel dat de aanvraag voldoet aan criterium c van de Beleidsregel.

# CDHO

**Commissie  
Doelmatigheid  
Hoger Onderwijs**

pagina 5 van 6 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs



drs. P.M.M. Rullmann  
voorzitter

**Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding**

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken<sup>1</sup>, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

---

<sup>1</sup> In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.